

Oslo kommune
Oslo Havn KF

MØTEINNKALLING
Havnestyre

Møtested: Havnestyresalen
Møtetid: 16.06.2016 kl. 16:00

OBS!

Det serveres en lettere spekematbuffet i møterom Vippetangen i 4. etasje fra kl. 1530.

Forfall meldes til utvalgssekretær

- Lise M. Bye, telefon 901 26 115 (t.o.m 10.06.2016) eller
- Ole Thomas Berge, telefon 915 17 281 (f.o.m 13.06.2016).

E-post: lise.bye@ohv.oslo.no

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Sakspapirer følger vedlagt.

Innkalling er sendt til havnestyrets medlemmer og varamedlemmer.

Med vennlig hilsen

Lise M. Bye
utvalgssekretær

Havnestyresaker	Innhold	Lukket
I	Protokoll fra havnestyrets møte 26.05.2016	
II	Habilitet	
III	Rapport vedr. bruk av fullmakter	
IV	Arbeidsutvalgets aktivitet	
V	Havnestyresaker til behandling	
ST 18/16	Budsjett Oslo Havn KF 2017, Økonomiplan Oslo Havn KF 2017 - 2020, korrigert	X
ST 19/16	Justering av driftsbudsjettet 1. tertial 2016	X
ST 20/16	Justering av investeringsbudsjettet 1. tertial 2016	X
ST 21/16	HAV Eiendom AS - Utvikling av prosjekter	X
ST 22/16	ISO 14001: Miljøstatusrapport for Oslo Havn 2015	
ST 23/16	Bruk av Ormsundkaia	X
ST 24/16	Bekkelagseiendommene	X
ST 25/16	STATUS REGULERINGSPLAN - VIPPETANGEN	X
ST 26/16	Brev om bryggearbeiderne	X
VI	Referatsaker	
VII	Informasjon	
VIII	Avgradering av saker	
IX	Eventuelt	

Protokoll fra havnestyrets møte 26.05.2016

Habilitet

Rapport vedr. bruk av fullmakter

Arbeidsutvalgets aktivitet

Havnestyresaker til behandling

Havnestyresaker til behandling

Oslo Havn KF

Havnedirektøren

Utv. nr.	Utvalg	Møtedato
22/16	Havnestyre	16.06.2016

Saksbehandlende avdeling:
Saksbehandler / stilling:

Eiendom
Heidi Neilson / miljøsjef

Dato: 07.06.2016

Saksnummer: 2014/387
Arkivref: 6094/2016

Sak: ISO 14001: Miljøstatusrapport for Oslo Havn 2015

Saken gjelder:

Dette er den årlige miljøstatusrapporten for Oslo Havn for 2015. Miljøstatusrapporten viser fram resultater og gir den årlige oppdatering på miljøpolitikken som et ledd i vår ISO 14001 miljøsertifisering. Denne informasjonen oversendes Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Byrådsavdeling for Næring og Eierskap.

Se vedlagt Miljøstatusrapport for Oslo Havn 2015

Saken behandles i havnestyret iflg.:

Orienteringssak.

Økonomiske konsekvenser for Oslo Havn KF:

Budsjettmessige forhold:

Havnedirektørens vurderinger:

Vedlagte miljøstatusrapport gir etter havnedirektørens vurdering et godt bilde av resultatet av miljøsatsingen i Oslo Havn KF i 2015 og målsettingen i årene framover i tråd med intensjonene i Oslo havneplan 2013 mot 2030 som ble vedtatt av havnestyret i juni 2013.

Oslo Havn KF regnes som en slik virksomhet som Bystyret har vedtatt skal være ISO 14001 sertifisert iht Bystyremelding nr. 3/2003 – Innføring av miljøeffektivitet i Oslo kommune. Foretaket har vært miljøsertifisert siden 2001, og har lang erfaring med dette.

Oslo Havn KF har en miljøpolitikk som inkluderer langsiktige miljømål som er tydelig forankret til Havneplanen 2013-2030. Målstrukturen i vår miljøpolitikk er gjennomgående i våre miljøstrategier som støyrstrategien (HAV 2013), Blågrønnstrategi (HAV 2015) og

klimastrategien vi jobber med i 2016.

Havnedirektørens forslag til vedtak:

Havnestyret tar miljøstatusrapporten for Oslo Havn KF 2015 til orientering.

Anne Sigrid Hamran
Havnedirektør

Åsa Nes
Eiendomsdirektør

Vedlegg:

1 Miljøstatusrapport for 2015

Renere hav, friskere luft og en grønnere by **MILJØSTATUSRAPPORT I OSLO HAVN 2015**

Havnestyret 7. juni 2016

Innhold

Miljøpolitikken i Oslo Havn 2014-2030	3
Oslo Havn jobber for et renere hav, friskere luft og en grønnere by (miljøvisjon)	3
Havneplanmålene vi skal oppnå innen 2030:	3
Miljømål i Oslo Havn 2014-2030:	3
Nytt byråd i Oslo setter ambisiøse miljømål	4
HAV jobber systematisk med kontinuerlig forbedring	5
Prioriterte fagområder innen miljø i Oslo Havn	6
1. Luftkvalitet - Dårlig byluft vinterstid	6
2. Støy: Dialog (om støy) er viktig	6
3. Vannkvalitet- Renere vann	6
Sjøtransporten er en del av klimaløsningen	7
Miljømål 1: Vi kutter totale klimagasser, med mer transport på sjø	8
Delmål 1.1: Vi i Oslo havn kutter klimagasser med mer transport på sjøen	8
Delmål 1.2: Vi i Oslo havn bidrar til å kutte luftutslipp fra skip og havnedrift	9
Delmål 1.3: Vi i Oslo havn velger alternative energikilder, og oppfyller kommunens krav til nybygg	9
Delmål 1.4: Vi i Oslo havn velger mest miljøeffektive kjøretøy ved innkjøp	9
Delmål 1.5: Vi i Oslo havn sorterer avfall på en miljøeffektiv måte	9
Miljømål 2: Vi kan slutte å forurense hav, vann, grunn og luft, i vår effektive og veldrevne havn	10
Delmål 2.1: Vi i Oslo havn, salter og støver mindre, og håndterer snø på best mulig måte	10
Delmål 2.2: Vi i Oslo havn håndterer overvann på best mulig måte	10
Delmål 2.3: Vi i Oslo havn benytter miljøvennlige kjemikalier og har et bevisst forhold til materialvalg	11
Delmål 2.4: Vi i Oslo havn bidrar til å stanse forurensning fra skip og havnedrift	11
Delmål 2.5: Vi i Oslo havn bidrar til å skape gode forhold for livet i havet	11
Delmål 2.6: Vi i Oslo havn bidrar til gode grøntområder og bevarer naturmangfoldet	11
Miljømål 3: Vi oppleves som en bedre nabo, med vår miljøvennlige havn og sjøtransport	12
Delmål 3.1: Vi i Oslo havn er hensynfulle, jobber forebyggende, evaluerer og sikrer oppfølging av støydempende havnedrift	12
Delmål 3.2: Vi i Oslo havn jobber for støyforebyggende og optimal drift av containerhåndteringen	13
Delmål 3.3: Vi i Oslo havn vurderer bruken av best anvendt teknologi i forhold til støy på alle innkjøp av utstyr til havnedriften	13
Miljømål 4: Vi viser fram havnas maritime kulturhistorie og estetikk, som bidrar til Oslo som attraktiv by	14
Delmål 4.1: Vi i Oslo havn formidler den maritime kulturarven	14
Delmål 4.2: Vi i Oslo havn er opptatt av god arkitektur og estetikk som er vårt varemerke	14

Forsidebildet er tatt av Svein Olav Lunde.

Miljøpolitikken i Oslo Havn 2014-2030

Oslo Havn jobber for et renere hav, friskere luft og en grønnere by (miljøvisjon)

Oslo Havn KF og alle som jobber i Oslo havn påvirker ytre miljø. Oslo Havn KF er miljøsertifisert etter ISO 14001 standarden. Dette bidrar til kontinuerlig forbedring, slik at vi sikrer en effektiv og veldrevet havn. Arbeidet med miljø er godt forankret i foretakets formål.

§3 Foretakets formål - Oslo Havn KF

Foretakets formål er å sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift for å tilrettelegge for effektiv og miljøvennlig sjøtransport, føre oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte.

Havneplanmålene vi skal oppnå innen 2030:

Mål 1: Mer transport på sjø.

Mål 2: Effektiv og veldrevet havn

Mål 3: 50 % mer gods

Mål 4: 40 % mer passasjerer

Mål 5: Miljøvennlig havn og sjøtransport

Mål 6: Bidra til Oslo som attraktiv by

Miljøpolitikken i Oslo Havn består av miljøvisjonen, miljømål for 2030 og strategier med delmål.

Miljøpåvirkningene i Oslo Havn er identifisert gjennom en risikovurdering av ytre miljø.

Vi har gruppert miljøpåvirkningene slik:

- Forurensning til hav, vann, grunn og luft (støv)
- Klima, energ i og luftutslipp
- Støy
- Avfall
- Naturmangfold
- Estetikk og kulturminner

Strategiene viser hvordan vi kan nå miljømålene innen 2030. Avdelingene og seksjonene i Oslo Havn har konkrete miljøtiltak knyttet til delmålene med indikatorer som måles årlig for å vurdere forbedring. Identifisering av risiko og relevante miljøtiltak er knyttet til hver seksjons ansvarsområde, og revideres årlig. Skrevne regler er HMS- og miljøstyringssystemet i Oslo Havn. Gjennom kunnskap om og bruken av skrevne regler sikrer vi at Oslo Havn følger lovpålagte krav på miljøområdet, og intensjonene bak Byøkologisk program i Oslo kommune.

Miljømål i Oslo Havn 2014-2030:

Miljøvisjonen renere hav, friskere luft og en grønnere by gjenspeiles i vår miljøpolitikk med:

- Miljømål 1: Kutte klimagasser med mer transport på sjø
- Miljømål 2: Slutte å forurense hav, vann grunn og luft i vår veldrevne, effektive og miljøvennlige havn
- Miljømål 3: Beholde et godt forhold til våre naboer selv om havnen støyer, med miljøvennlig havnedrift og sjøtransport
- Miljømål 4: Vise god arkitektur og ta vare på maritime kulturminner, og slik bidra til Oslo som attraktiv by.

Miljøtiltakene for Oslo Havn KF er samlet i tiltakstabellen (2013-2016), og er en del av årsplanarbeidet.

Nytt byråd i Oslo setter ambisiøse miljømål

Miljø- og samferdselsavdelingen (MOS) har i lang tid vært miljøambisiøse på vegne av byen. Det rødgrønne byrådet ønsker mye av det samme på miljøområdet som vår forrige eier. Forskjellen er at de ønsker mer på kortere tid.

Miljø og samferdselsbyråden (MOS) foreslår at utslipp fra havneaktiviteten skal halveres innen 2030. Oslo Havn deler kunnskap om sjøtransportens klare miljøfortrinn, og vårt bidrag til en økt miljøeffektivitet i vår havnedrift og sjøtransporten generelt.

Oslo Havn har en miljøpolitikk, støystrategi og en blågrønn strategi som viser våre miljøambisjoner og som vi alle kan bidra til å kommunisere i Oslo.

Faktaark, presentasjoner og strategier er tilgjengelig på oslohavn.no:

- Unike klimastudier viser at sjøtransport kan bidra til bedre byluft
- Luftutslipp fra havneaktivitet og sjøtransport i Oslo
- Oslo Havns landstrømpolicy
- Landstrøm til ferger og cruiseskip
- Miljøpolitikken i Oslo Havn
- Oslo Havns støystrategi
- Oslo Havns blågrønne strategi

Det som mangler er HAVs klimastrategi for å avklare hvordan vi skal bidra til å nå Oslo kommunes ambisjoner på området.

Oslo Havn har dialog med etaten som opprettes 1. juli 2016 «Klimakutt 2020» for å avklare hvordan vi kan bidra for å halvere Oslos klimagassutslipp innen 2020.

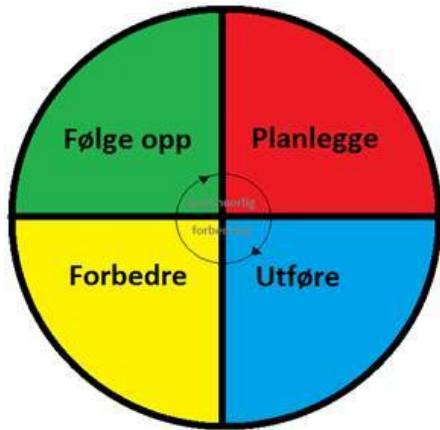
Oslo Havn KFs eier er byråd for Næring og Eierskap (NOE).

HAV jobber systematisk med kontinuerlig forbedring

Oslo Havn KF er ISO 14001 sertifisert, slik som andre etater i Oslo kommune (VAV, BYM, EBY, EGE, REN). Arbeidet med ytre miljø i Oslo Havn er beskrevet i vår miljøpolitikk på oslohavn.no

Miljøstyringssystemet i Oslo Havn

Oslo Havn jobber med ISO 14001 etter PUFF-hjulet, for å sikre kontinuerlig forbedring:

PLANLEGGJE (Havneplan, miljøpolitikk og miljøpåvirkninger):

- Etablere et utgangspunkt
- Identifisere prioriteringer
- Lage mål og strategier

UTFØRE (Årsplan med tiltakstabell):

- Lage planer for å nå målene
- Implementere tiltak

FORBEDRE (Revisjoner og avvikssystemet):

- Overvåke og måle
- Finne og fikse problemer
- Dokumentere resultatene

FØLGE OPP (Ledelsens gjennomgåelse):

- Evaluere
- Ta lærdom av erfaringen
- Gjøre nødvendige justeringer/endringer

Oslo Havn har en støystrategi (HAV 2013), og vår blågrønne strategi (HAV 2015) som viser hvordan vi jobber for å bidra til bedre vannkvalitet (HAV 2015). Klimastrategien er påbegynt og vil vise mulighetene Oslo Havn har til å redusere klimagassutslipp og samtidig bidra til bedre byluft.

Ny ISO 14001 som trådte i kraft i fjor, krever livsløpsvurderinger. Dette gir valget av sjøtransport enda sterkere miljøargumenter.

Livsløpsvurderinger avdekker hvor det er størst potensial for økt miljøeffekt. Transport utgjør en stor andel av klimagassutlippene, og utgjør en del av livsløpet for alle typer varer og gods. Vareiere som er ISO-sertifisert kan redusere sine luft- og klimagassutslipp ved å velge sjøtransport framfor vei. Vareiere som er ISO 14001 miljøsertifisert vil vurdere eget livsløp, dermed blir sjøtransport enda mer aktuell spesielt for disse kundene.

ISO-arbeidet i Oslo Havn KF handler om å sette seg mål, gjennomføre tiltak, evaluere effekten og forbedre arbeidet. Kontinuerlig forbedring er nøkkelordet i alt ISO-arbeid og det tvinger oss til både å tenke og jobbe enda mer systematisk med miljø over tid.

Prioriterte fagområder innen miljø i Oslo Havn

1. Luftkvalitet   Handler om både lokal forurensning og klimagassutslipp
2. Støy   Handler om bevisstgjøring og dialog med ulike interessenter
3. Vannkvalitet   Handler om å overvåke for å unngå forurensning av sjøen

1. Luftkvalitet - Dårlig byluft vinterstid

I 2014 utarbeidet Oslo Havn KF i samarbeid med Statens vegvesen og kommunal veieier en oversikt over luftutslipp knyttet til havnedriften og sjøtransporten. Dette var et viktig samarbeid med byen for å kartlegge hvor de potensielt helsefarlige utslippene kommer fra. Vi har hatt god erfaring med å samarbeide med byen om fakta vedrørende luftforurensning.

Det viste seg at utenlandsfergene står for de høyeste NOx-utslippene i havna. Ett fergeselskap benytter landstrøm og ett annet benytter katalysator som teknologi for å redusere NOx-utslipp. Katalysatorteknologien, som er et alternativ til landstrøm, reduserer NOx-utslipp med opp til 80 prosent. Det er rimeligere for rederiet å installere katalysator enn landstrøm og det krever ingen infrastruktur i havnen.

Oslo Havn KF har jobbet med landstrøm i mer enn ti år, og vi ser alltid på nye muligheter for å dulte ('nudging' på engelsk) sjøtransporten i en enda mer miljøeffektiv retning. Enova er nå frampå og har utlyst en konkurranse om å gi støtte til de beste landstrømprosjektene. Oslo Havn KF søkte om støtte til landstrøm til utenlandsfergene på Vippetangen, men fikk ikke støtte i denne omgang.

2. Støy: Dialog (om støy) er viktig

Oslo Havn har målt støy i forbindelse med containerterminalen i Sydhavna i nesten ti år. Slik har vi bidratt til mye informasjon og kunnskap om støy fra havner. Det er viktig å ha en god dialog med naboer som beskriver støyen de opplever. Klagebehandlingen internt gir oss et godt grunnlag for å forbedre oss. Skip som ankommer om natten blir bl.a informert av Trafikksentralen i Oslo Havn om å slippe ankeret varsomt for å redusere støy fra kjettinger som slår.

Støy er et vanskelig fagområde fordi lover og forskrifter krever stor grad av skjønn. Målinger kan gi en slags falsk trygghet fordi det sjelden, eller aldri, er slik at man kan si nå er støyen så høy at aktiviteten må stanses. Offentlige havner har mottaksplikt som betyr at vi er pålagt å ta imot et hvert skip så sant vi har plass.

Noen ganger er det slik at enkle tiltak kan utgjøre en stor forskjell for hvordan støy oppleves. For eksempel når skrapjern blir lastet ombord i et skip er det viktig at kranen blir senket så lavt ned til båten som mulig. Jo lavere fallhøyde jo mindre støy. Slike enkle forbedringer opplever vi at observante naboer setter pris på.

Boligbygg er blitt en del av havna. Havner i Norge bør diskutere hvordan vi skal håndtere utfordringer dette medfører. Flere havnebyer opplever byutvikling. I den prosessen er det viktig å ivareta gode muligheter for vekst innen sjøtransporten.

3. Vannkvalitet- Renere vann

Samtlige EU land har målkrav om å oppnå god økologisk tilstand i alt vann, som elver, bekker, innsjøer og fjorder innen 2021. Havner og sjøtransport blir i økende grad konfrontert med dette kravet i Europa i dag. Oslo Havn KF har et samarbeid med ulike etater i Oslo om vannkvalitet. Oslo Havn KF overvåker forurensning fra byen som renner ut til det laveste punktet i byen som er havneområdene.

Oslo Havn KF har en blågrønn strategi. Den viser hvordan havnedriften og sjøtransport kan bidra til å unngå å forurense hav, vann og grunn. Den blågrønne strategien gir retning for hvordan havner kan bruke de få grøntområdene vi har på en smart måte for å fange opp vann og samtidig sikre mer naturmangfold.

I byene blir det stadig flere tette flater, det vil si områder med asfalt og betong. Alle etater i byene blir utfordret på hvordan vi kan lede vann bort fra viktig infrastruktur med den økende graden av ekstremvær vi opplever som en følge av klimaendringene. Det er påvist at vann fra tette flater inneholder mye forurensning som renner til havnen og ut i sjøen. Overvåking er derfor viktig også i framtiden.

Fagområder Oslo Havn ellers jobber med, men som ikke har like høy prioritet er:

4. Avfall	Teknisk har fulgt bra opp på området
5. Energieffektivisering	Utbygging på eiendom jobber med dette
6. Naturmangfold	Utbygging på eiendom planlegger, teknisk utfører
7. Estetikk og kulturminner	Byutvikling og eiendom ivaretar dette

Ledelsen i Oslo Havn mener miljøarbeidet er viktig for vårt omdømme. Prioriteringer gjøres på bakgrunn av blant annet faglig vurderinger knyttet til risiko, muligheter for å bidra positivt, og å følge signaler fra kunder og vår eier. De fire ovennevnte miljøområdene er relatert til vår drift og tas hensyn til, men vi bruker ikke like mye tid og ressurser på disse områdene som de tre prioriterte miljøområdene luftkvalitet, støy og vannkvalitet. Prioritering er viktig for å sikre god kvalitet på vår miljøarbeid.

Avfallshåndtering har vi gode rutiner og følger bra opp både i forhold til avfall som leveres fra skip og eget avfall som genereres i vår drift.

Energieffektivisering er alltid en diskusjon når bygg og anlegg skal vedlikeholde eller rehabilitere bygningsmasse. Vi måler eget energiforbruk som gir oss informasjon om hvordan vi kan redusere.

Naturmangfold ivaretas gjennom drift av grøntområder og gjerne i prosjekter tilknyttet grøntareal.

Estikk og kulturminner ivaretas ved at vi sikrer at Oslo beholder et maritimt preg som vi mener en havneby bør ha.

Sjøtransporten er en del av klimaløsningen

Sjøtransporten har et viktig samfunnsoppdrag og er en del av løsningen for å kutte luft- og klimagassutslipp. Det å opprettholde effektive havner nær steder med høy aktivitet og der folk bor blir viktig for havnebyer i framtiden.

Miljømål 1: Vi kutter totale klimagasser, med mer transport på sjø

Klimastrategien i Oslo havn, vil vise hvordan vi kutter klimagasser med mer transport på sjø samtidig som energiforbruk, avfall, og transportkostnader kan reduseres med mer miljøeffektiv drift. Oslo Havns Klimastrategi skal vise hvordan vi jobber for å bidra til målsettinger Oslo kommune har i Klima- og energistrategien i Oslo kommune (2014-2030-2050).

Delmål 1.1: Vi i Oslo havn kutter klimagasser med mer transport på sjøen

Oslo Havn KF utarbeidet i 2015 flere klimastudier basert på luftutslippsoversikten i Oslo. Grunnlaget til klimastudiene ble gjort i 2014 i samarbeid med Bymiljøetaten, Statens vegvesen og Norsk Institutt for Luftforskning. Norsk Institutt for Luftforskning beskrev havnas bidrag til dårlig byluft i Aftenposten 18/1-2016 slik:

«La oss ta utslippene fra Oslo havn som et slikt eksempel: Studier viser at NO_x-utslipp fra havnen i Oslo utgjør omtrent 9 prosent av det totale NO_x-utslippet i byen pr. år. Men våre beregninger viser at havnen bare bidrar med 4 prosent av NO₂-konsentrasjonen i byluften. Alt i alt utgjør altså utslipp fra Oslo havn en liten del av det totale bidraget til luftforurensningen Oslofolk puster inn. Det er veitrafikken som er den store NO_x synderen».^[1]

Miljøområdet:

1. Luftkvalitet
  2. Støy
  3. Vannkvalitet
- Avfall
  - Energieffektivisering
  - Naturmangfold
  - Estetikk og kulturminner

Velg sjøtransport framfor vei og klimagassutslippene kan mer enn halveres.

Klimastudie 1 «sjøveien bidrar til bedre byluft»: viser at når 100.000 tonn masser fra byggeplasser fraktes med båt i fra Oslo havn til deponi på Langøya blir NOx-utslippet redusert med 73 %, partikler med 66 %, og klimagassutslipp med 76 %. Vi kan snu på det og si at dersom massene gikk direkte på lastebil fra byggeplassen, og med båt fra Holmestrand og ut på Langøya, ville utslippene økt med det tilsvarende. I 2014 ble det fraktet 160.000 tonn forurenset masse fra Oslo havn til Langøya med båt. I 2015 økte det til 417.000 tonn i takt med store byggeprosjekter i Oslo by. Dette viser at når store leveranser har kort vei til en havn og går sjøveien reduseres klima- og luftutslippene betydelig.

Klimastudie 2 «kort avstand til havn og sjøtransport halverer klimagassutslipp»: viser at vareeier kan redusere sine utslipp vesentlig når leveransen går sjøveien helt inn til Oslo havn. NOx-utslippet blir redusert med 31 %, partikler med 38 % og klimagassutslippet med 54 % når vareeier velger sjøtransport isteden for veitransport fra Moss havn til Oslo havn. Vareeiere kan redusere egne utslipp vesentlig ved å bruke nærmeste havn og sjøveien. Dette viser at når selv korte transportetapper på vei blir erstattet med sjøveien reduseres klima- og luftutslippene vesentlig.

Konklusjon: Studiene bekrefter at skadelige luftutslipp i byene blir drastisk redusert ved sjøtransport sammenlignet med veitransport. Klimagassutslipp blir mer enn halvert når godset kommer sjøveien.

Delmål 1.2: Vi i Oslo havn bidrar til å kutte luftutslipp fra skip og havnedrift
I tråd med Oslo Havns landstrømpolicy søkte vi Enova om støtte til landstrøm for utenlandsferger på Vippetangen. Vi fikk ikke støtte i denne omgang. Vi deltar i et landstrøm studie sammen med DNV-GL, Cavotech, ABB og Hafslund, og et annet studie for NOx-fondet for å kartlegge effekt av ulike NOx reduserende tiltak som landstrøm og katalysator. Dette videreføres i 2016.

Katalysatorer på DFDSs hjelpemotorer reduserer skipenes NOx utslipp med mer enn 80%. De har fungert på skipene siden 2007. I havnen i Los Angeles kreves landstrøm eller annen teknologi som reduserer utslipp av NOx og partikler med 81% eller mer. Fram mot 2020 med innfasing i Euroklasse 6 i tungtransporten, vil sjøtransporten få et mindre miljøforsprang dersom miljøteknologien ikke innfases raskere enn i dag. Elektrifisering av lokal ferger og annen fast trafikk være aktuelt.

Delmål 1.3: Vi i Oslo havn velger alternative energikilder, og oppfyller kommunens krav til nybygg

Renovering av Skur 38 og mulig miljøeffektivisering ble utredet i 2015. Rapporten viser muligheter og energisparingspotensial for å oppnå Tek 10 med tanke på energiforbruk. Hav Eiendom vil bygge en energisentral i Bjørvika for å bruke sjøvann til kjøling. Det vurderes om HAV bør kobles på løsningen for kjøling på Vippetangen i framtiden.

Delmål 1.4: Vi i Oslo havn velger mest miljøeffektive kjøretøy ved innkjøp
Oslo Havn investerer i elbiler i egen havnedrift. Det er bygd ladeanlegg for elektriske trucker i Skur 74 som Bring benytter. I 2015 fikk Kongeskipet lavspent landstrøm på Filipstad. Det gjøres klart for en ny elektrisk mobilkran på Nordre Sjursøykai for Rieber Salt. To nye elektriske og svært støysvake sjøkraner og 8 RTG kraner er på plass på den nye containerterminal på Sjursøya.

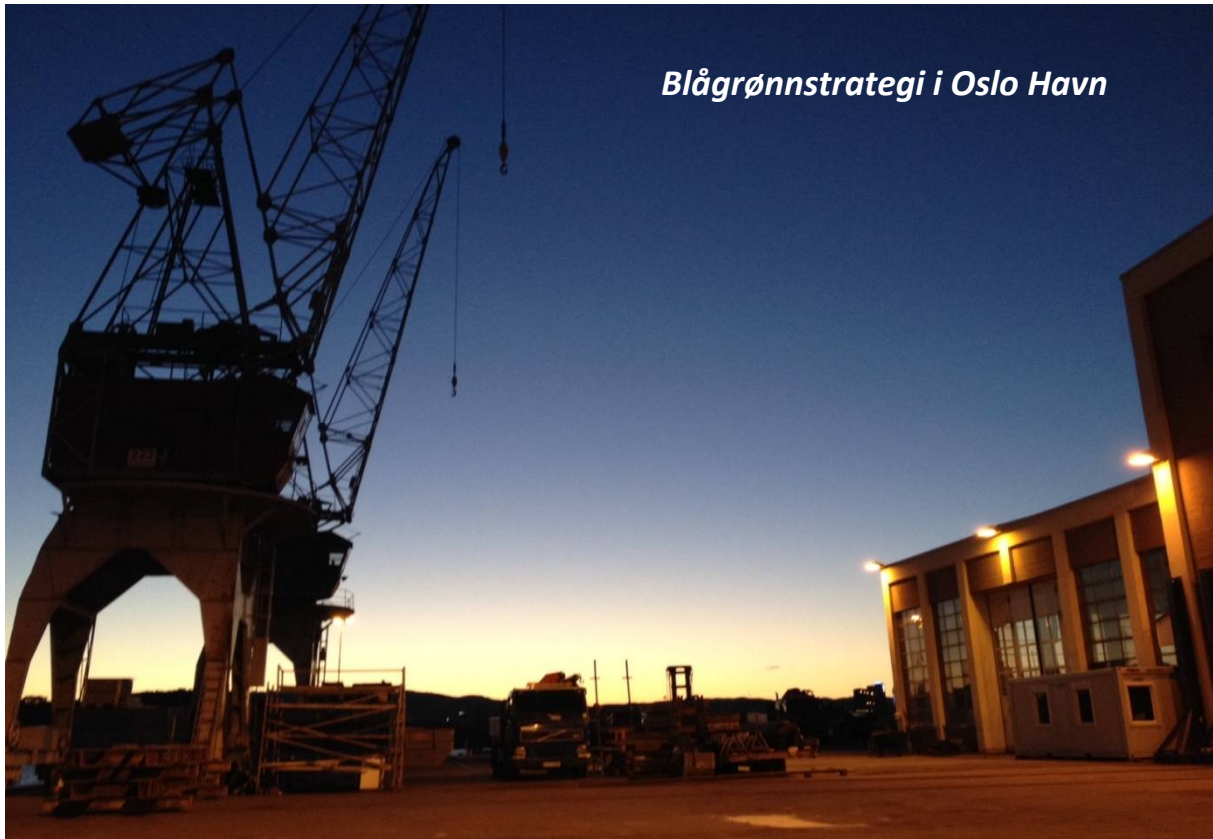
Delmål 1.5: Vi i Oslo havn sorterer avfall på en miljøeffektiv måte

Miljøstasjonen på Sjursøya viser 100% sortering, og Pelikan har fjerner mer enn 50 tonn avfall fra sjøen hvert år. God merking på miljøstasjonen på Sjursøya gir bra sortering og ryddig forhold for alle. **Sjøtransport bidrar til økt materialgjenvinning** med importert avfall fra Immingham som forbrennes i Oslo (Klemetsrud). Og bunnaske fra avfallsanlegget transporteres sjøveien til materialgjenvinning i Europa.

Miljømål 2: Vi kan slutte å forurense hav, vann, grunn og luft, i vår effektive og veldrevne havn

Blågrønnstrategi i Oslo havn, bevisstgjør oss på sammenhengen mellom forurensing til hav, vann og grunn fra tette flater og støv i luften. Forvalter vi våre tette flater knyttet til grøntområder og sjøen mer helhetlig blir vi mer miljøeffektive. Blågrønn strategi viser hva Oslo Havn KF gjør for å oppfylle målene i Byøkologis program i Oslo kommune (2013-2026) og Forvaltningsplan i Vannområde Oslo.

Delmål 2.1: Vi i Oslo havn, salter og støver mindre, og håndterer snø på best mulig måte

Støv på Sørenga ble rapportert fra naboer, i juni 2015, forbundet med utskipping av masser fra byggeprosjekter i byen. Naboer sendte klage, HAV tok kontakt med kunden, kunden fikk kontaktinformasjon til mulig renovatør, og området ble rengjort på kun kort tid. God dialog med alle parter gir gode resultater.

Snø fra kaia kan skuffes på sjøen innen 48 timer. Snø langs veiene skuffes ikke på sjøen da de inneholder mye tungmetaller og miljøgifter, i tråd med Oslo Havn KFs blågrønnstrategi (vedtatt i Havnestyret 21. april 2015 inkludert langsiktig miljøovervåking).

Miljøområdet:

1. Luftkvalitet
2. Støy
3. **Vannkvalitet**
  - Avfall
  - Energieffektivisering
  - *Naturmangfold*
  - Estetikk og kulturminner

Delmål 2.2: Vi i Oslo havn håndterer overvann på best mulig måte

Oppgradering av slippen på Sjursøya kostet femmillioner kroner i 2014. Ny oljeutskiller og sandfang fungerer men overvåking i 2015 viste høye utslipp til fjorden av tungmetaller, TBT og nye miljøgifter

fra bunnstoff. HAV gjorde en evaluering av driften. Kunden er gjort oppmerksom på at området og sandfang rengjøres med sugebil etter sand/vannblåsing. Forurensere betaler og vi reduserer utslipp til fjorden. Overvåkingen fortsetter i 2016 i samarbeid med Vannområde Oslo.

Miljøstatus i Pipervika og Bjørvika 2015 viser at forurensning kommer fra land og legger seg på sjøbunnen der Oslo kommune har ryddet. Det er liv på bunnen, men vi er fortsatt i etableringsfasen og kun to områder har god tilstand med tanke på artsmangfold og antall arter bunndyr.

Delmål 2.3: Vi i Oslo havn benytter miljøvennlige kjemikalier og har et bevisst forhold til materialvalg

Oppgradering på Nordre Akershuskai har sortert ut brostein til gjenbruk.

Delmål 2.4: Vi i Oslo havn bidrar til å stanse forurensning fra skip og havnedrift

Driftsrutiner på slippen følges og slik reduseres forurensning fra havnedriften. Avløpsordningen til cruiseskip på Søndre Akershuskai blir testet i 2016.

Delmål 2.5: Vi i Oslo havn bidrar til å skape gode forhold for livet i havet

Byens politikere har tatt initiativ til å frede hummer inne i sjøområdet i Oslo og Nesodden kommune. De kunstige revene på Tjuvholmen fungerer godt. HAV vurderer tiltak i forbindelse med buffersoner og nye kai konstruksjoner i tråd med blågrønnstrategi i Oslo Havn.

Delmål 2.6: Vi i Oslo havn bidrar til gode grøntområder og bevarer naturmangfoldet

Eng plantet ved Akershusstranda viste yrende liv av flere humlearter sommeren 2015. Etablering av eng bidrar både til økt naturmangfold og krever mindre driftsressurser. Dette er miljøeffektivt.

Bergveggen ved Akerhusfestning ble ryddet for klatreplanter i 2015. Kanskje kommer rødlistearten Sylinderknøttsneglen tilbake. HAV bidrar til å holde planter nede som gir bedre leveforhold for denne lille truede arten.

Parkslirekne er kuttet ned på Ormsund, men må overvåkes for å unngå spredning.

Boersvineblommen (bildet under) finnes fortsatt i Oslo havn, men holdes under kontroll av renhold.

Miljømål 3: Vi oppleves som en bedre nabo, med vår miljøvennlige havn og sjøtransport

Støystrategien i Oslo havn (2013) gir føringer for hvordan støyutfordringer i regulering, prosjektering, anlegg og driftsfasen skal håndteres. Støystrategien er Oslo Havns del av Handlingsplan mot støy i Oslo kommune (2013-2018).

Delmål 3.1: Vi i Oslo havn er hensynsfulle, jobber forebyggende, evaluerer og sikrer oppfølging av støydempende havnedrift

Støyvurdering fra Sørenga viste at enkle tiltak som å slippe skrapjernet fra lav høyde gir merkbar støyreduksjon for nære naboer. Rampa på Grønli brukes lite, og ved behov varsles nære nye naboer i forkant. Nattarbeid på Filipstad ved årsskifte var krevende for de som bor aller nærmest på Bygdøy. Og Color Line som lå i fem dager på Filipstad for drift og vedlikehold var nære for naboer på Tjuvholmen. Begge var forhold vi kunne varslet naboene bedre i forkant.

Miljøområdet:

1. Luftkvalitet
  2. Støy
  3. Vannkvalitet
- Avfall
  - Energieffektivisering
  - Naturmangfold
  - Estetikk og kulturminner

Kontinuerlig bevissthet om støy er viktig for oss i Oslo Havn, og vi må hele tiden orientere hverandre og sikre at vi sender ut varsel i forkant når vi vet det kan bli krevende for naboene. Det er gjennomført nabomøter i havnas hotspots i henhold til Støystrategien (HAV 2013), for naboer på Tjuvholmen (17/6-15), Sørenga(27/8-15) og rundt Sydhavna (3/9-15). HAVs kunder som driver aktivitet i de aktuelle områdene deltar på nabomøtene og får spørsmål og forslag til forbedringer som følges opp i etterkant.

Delmål 3.2: Vi i Oslo havn jobber for støyforebyggende og optimal drift av containerhåndteringen

Utbyggingen av containerterminal på Sjursøya er i rute. Siste containerskip på Ormsund losset 9. desember 2015. Sjøkran 509 flyttes til Sjursøya og to nye sjøkraner var på plass høsten 2015.

Årsrapporten for støymålerne i Sydhavna viser at Havneaktiviteten på Ormsundterminalen oppfyller støygrenser for dag og natt, men bryter kveldsgrensen. Måleren i Bekkelagsskråningen viser at støygrensen for kveld (kl.18-22) overskrides med 5 dB, mens måleren på Ormøya viser 1 dB overskridelse. Overskridelsen i Bekkelagsskråningen er 1-3 dB større enn i årene 2009-2014.

Gjennomsnittlig målt maksimalt støynivå om natten gjennom hele året er uendret fra tidligere år, dvs. støygrensen på Lp,AF,maks = 70 dB overskrides ikke dersom hele perioden ses samlet. Fire av nettene i april-august hadde flere enn 10 hendelser over 70 dB.

Måleren på Ormøya hadde få hendelser over 70 dB og grensen ble ikke overskredet.

Måleren i Bekkelagsskråningen viser at antallet støyhendelser pr. produksjonstid i havna økte med 75 % fra 2014 til 2015. Dette skjedde etter at antallet var på sitt laveste i 2014 sammenlignet med årene før.

Havneaktiviteten på Sjursøya holder seg innenfor grensene for Sydhavna. Reguleringsplanen har ingen kveldsgrense. Grensen for maksimalstøy ble overskredet i fire av nettene i april-august. Disse fire nettene hadde flere enn 10 hendelser over 60 dB. Vindforholdene har stor betydning for hvor mye støy man måler fra aktivitetene på Sjursøya. Det er registrert 5 eller flere støyhendelser over 60 dB i totalt 14 netter i april-august. I 11 av disse nettene var det nordlig vind, dvs. vind fra Sjursøya mot Ormøya.

I 2015 har det vært økt aktivitet på Sjursøya. Utviklingen er som forventet ettersom containerdriften flyttes fra Ormsund til Sjursøya 1.1.2016.

Konklusjon fra støyrådgiver viser at «på Ormsund er at det har vært en tydelig overskridelse på kveld i 2015. Støygrensene for dag og natt er tilfredsstillende med god margin. Grensene for maksimal nattstøy er brutt i enkeltnetter. Konklusjonen på Sjursøya er at Oslo Havn holder seg innenfor grensene som er satt for Sydhavna. Grensene for nattstøy ble brutt i enkeltnetter. Fokus på støyreducerende tiltak må fortsette».

Delmål 3.3: Vi i Oslo havn vurderer bruken av best anvendt teknologi i forhold til støy på alle innkjøp av utstyr til havnedriften

Støysvake kraner (8 stablekraner og 2 sjøkraner) i Oslo Havn. Vi satt strenge støykrav som leverandørene Kalmar og Konecranes var usikre på om de skulle klare å oppfylle. Målinger, justeringer og nye målinger viser at vi har verdens mest støysvake sjøkraner, enn så lenge.

På Sjursøya er det tatt i bruk nye containerkraner i løpet av året. Dette er stablekraner (RTG-kraner) samt to nye skip til kai kraner (STS-kraner). Kranene avgir lave støynivåer og tilfredsstillende også de svært strenge grensene som er satt til støy (2015 Sweco, Oslo Havns støyrådgiver).

Miljømål 4: Vi viser fram havnas maritime kulturhistorie og estetikk, som bidrar til Oslo som attraktiv by

Maritim kulturminneplan og estetiske veiledere brukes i Oslo Havn bla. i planlegging og utbygging.

Delmål 4.1: Vi i Oslo havn formidler den maritime kulturarven

Havnelangs 14. juni 2015 og 5. juni 2016 viser fram maritim kulturarv i tett samarbeid med våre kunder. Arrangementet var vellykket.

Delmål 4.2: Vi i Oslo havn er opptatt av god arkitektur og estetikk som er vårt varemerke

STS kranene på Sjursøya er mottatt i blå, turkis og grått, mens RTG kranene som er lavere er røde. Helt i tråd med Oslo Havn KFs estetiske plan for Sydhavna.

Miljøområdet:

1. Luftkvalitet
  2. Støy
  3. Vannkvalitet
- Avfall
  - Energieffektivisering
  - Naturmangfold
  - **Estetikk og kulturminner**

Stubbebryteren plasseres i buffersonen helt ytterst på Sjursøya i 2016. Buffersonen blir en visuell skjerming for sommer naboene på Bleikøya spesielt. Det skal ikke tilrettelegges for å gå i land fra sjøsiden.

Referatsaker

Informasjon

Avgradering av saker

Eventuelt